

CYKL | ŚWIAT FILMU
GRUPA WIEKOWA | SZKOŁA PODSTAWOWA 4–6
PRZEDMIOT | JĘZYK POLSKI

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE DLA NAUCZYCIELA SCENARIUSZ LEKCJI

opracowanie: Aleksandra Korczak

FILM | „NIC BEZ NAS”

„Nicht ohne uns”, Niemcy 2017, 87 min

reżyseria: Sigrid Klausmann

scenariusz: Sigrid Klausmann, Walter Sittler

muzyka: Christopher Benstead, Nils Frahm, Lea-Marie Sittler

montaż: Henk Drees

NIC O NAS BEZ NAS SZTANDAR DZIECI Z CAŁEGO ŚWIATA

Temat lekcji

Nic o nas bez nas sztandar dzieci z całego świata

Czas trwania lekcji

45 min

Cele lekcji

Podczas lekcji uczeń:

- uczestniczy w rozmowach: zadaje pytania, udziela odpowiedzi i prezentuje własne zdanie, poszerza zakres słownictwa i struktur składniowych;
- tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny;
- wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera;
- odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia.

Metody i formy pracy

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące metody i formy pracy z uczniem:

- objaśnienie
- dyskusja dydaktyczna
- burza mózgów
- praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela

Środki dydaktyczne

Podczas lekcji nauczyciel wykorzystuje następujące środki dydaktyczne:

- film „Nic bez nas”
- karty pracy
- kredki, flamastry i inne przybory do rysowania
- głośniki podłączone do komputera
- dostęp do internetu

Przygotowanie do lekcji

Lekcja powinna się odbyć po obejrzeniu filmu „Nic bez nas” w reżyserii Sigrid Klausmann.

PRZEBIEG LEKCJI

Wprowadzenie

Scenariusz lekcji bazuje na znajomości historii bohaterów przedstawionych w dokumencie „Nic bez nas”. Przed przystąpieniem do właściwej części lekcji warto w swobodny sposób przywołać materiał filmowy, zorientować się, które jego fragmenty były dla dzieci najbardziej poruszające, zadziwiające. W tym celu można usiąść z dziećmi w kole i pobudzić ich pamięć o filmie, bazując na pamięci emocjonalnej: zadawać pytania dotyczące uczuć (np. „Co czuliście, gdy zorientowaliście się, że dziewczynka z Niemiec jest niemal niewidoma?”, „Czy któraś scena was rozbawiła?”). Można przyjąć metodę, że osoba, która odpowiedziała, sama wybiera następne pytanie i jego adresata.

Realizacja tematu

Po przypomnieniu dokumentu można przystąpić do aktywności z wykorzystaniem kart pracy. Nauczyciel pyta podopiecznych, co według nich łączyło bohaterów filmu? Jakie obawy i jakie pragnienia łączyły dzieci? Pod kierunkiem nauczyciela klasa uzupełnia zadanie pierwsze (wyliczenie tego, czego pragną dzieci z całego świata). Może to być bezpieczeństwo, edukacja, zdrowie, przyjaźń, czyste środowisko, rodzina etc.

Po wykonaniu zadania pierwszego następuje odczytanie fragmentu powieści „Król Maciuś Pierwszy” Janusza Korczaka. Nauczyciel może zadać kilka pytań porządkujących rozumienie tekstu, np. „Po co Maciuś powołał sejm dziecięcy?”. Prosi dzieci o skupienie i odtwarza ścieżkę dźwiękową z odgłosami życia leśnego. W internecie jest duży wybór takich materiałów, np:

<https://www.youtube.com/watch?v=19Cz15817iUGt=2s>.

Po wysłuchaniu kilku minut nagrania dzieci mają objaśnić, dlaczego Maciuś wybrał dla dzieci akurat zielony sztandar i dlaczego, według niego, dzieci lubią las? Jeżeli uczniowie nie znają jeszcze pojęcia symbolu, to należy je teraz wprowadzić i porozmawiać z podopiecznymi o tym, co las może symbolizować: wolność, równowagę, spokój ducha, odwagę. W lesie wolno być sobą i bawić się do woli, o ile nie przeszkadza się jego mieszkańcom. Można być wolnym jak ptaki, których śpiew słychać.

Po takim przygotowaniu można przejść do zadania drugiego, które polega na zaprojektowaniu sztandaru wszystkich dzieci świata wedle własnego pomysłu. Projektowanie powinna poprzedzić klasowa burza mózgów i wstępna wymiana pomysłów. Na sztandarze można na przykład narysować serce (symbol miłości) albo zielony liść (jako symbol czystego środowiska lub wcześniej omawianej „leśnej wolności” Maciusia).

Uczniowie, którzy skończyli rysowanie, mają opisać swoje sztandary i uzasadnić, czemu posłużyli się takimi, a nie innymi symbolami; co oznaczają elementy narysowane na ich sztandarach, czemu wybrali dane kolory, z czym im się kojarzą.

Podsumowanie tematu

Chętni uczniowie zgłaszają się, by przeczytać na głos własne opisy sztandarów.

Ostatnie chwile przed końcem lekcji można przeznaczyć na swobodną wymianę doświadczeń i pomysłów uczniów: pozwolić im się swobodnie przemieszczać pomiędzy ławkami, aby obejrzeli projekty sztandarów wykonane przez kolegów i koleżanki.

KARTA PRACY

Zadanie 1

Przypomnij sobie historie bohaterów filmu. Czego pragną dzieci z całego świata?

-
-
-
-
-
-

Janusz Korczak „Król Maciuś Pierwszy” (fragment)

Maciuś zamyślił się.

— A może zrobić tak, żeby dzieci z całego świata — białe, czarne i żółte — też miały jednego koloru sztandar. Jaki by wybrać kolor?

Samochód przejeżdżał akurat przez smutną, szarą, wąską ulicę. Przypomniał sobie Maciuś zielony las, łąkę zieloną na wsi — i głośno powiedział:

— Czyby nie można zrobić tak, żeby dzieci całego świata miały swój zielony sztandar?

— Można — powiedział prezes ministrów i jakoś nieprzyjemnie się skrzywił.

Smutny chodził Maciuś po swoim pałacu, i smutna chodziła Klu-Klu.

— Trzeba się wziąć do pracy, trzeba się wziąć do pracy — powtarzał Maciuś, ale mu się okropnie nie chciało.

— Baron fon Rauch — zameldował lokaj.

Wszedł Felek.

— Jutro pierwsze posiedzenie powakacyjne preparu — mówi Felek — zapewne wasza królewska mość zechce im coś powiedzieć?

— A cóż ja im powiem?

— Zwykle królowie mówią, że ich cieszy, że naród wypowie swoją wolę, i życzą powodzenia w pracy.

— Dobrze, przyjadę — zgodził się Maciuś.

Ale nie jechał chętnie. Taki tam będzie pewnie krzyk, tyle dzieci, tak się wszyscy będą patrzyli na niego.

Ale kiedy zobaczył Maciuś, że oto zebrały się z całego państwa, żeby radzić, jak rządzić: żeby wszystkim było dobrze i wesoło, jak poznał po ubraniu dzieci wiejskie, z którymi tak niedawno dobrze się bawił, to nowa energia napłynęła w Maciusia i — powiedział bardzo ładną mowę:

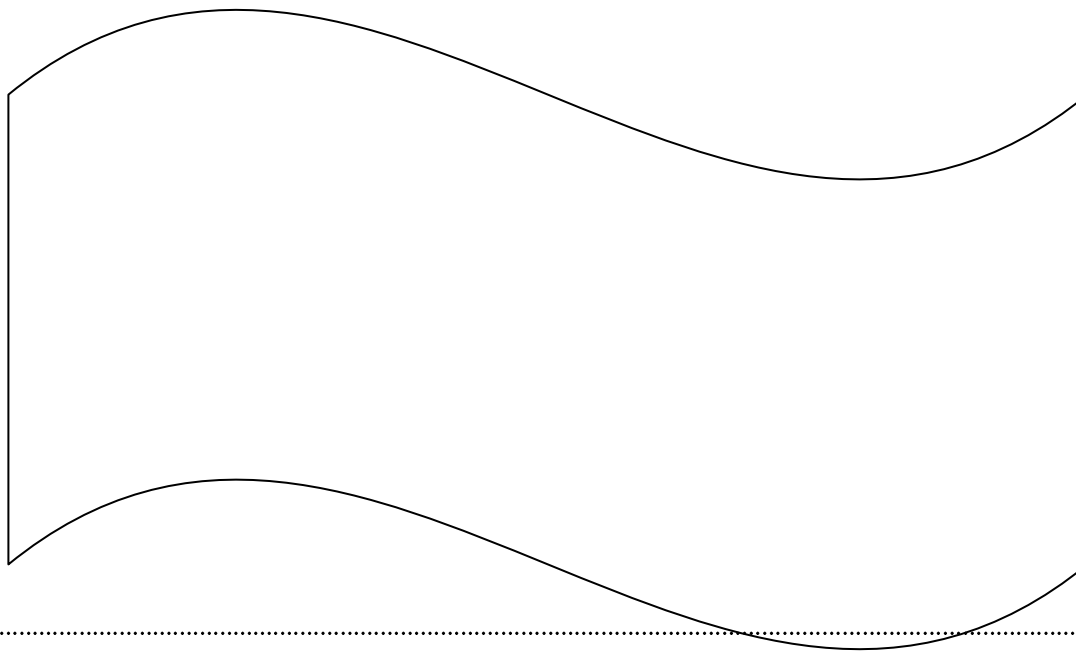
— Jesteście postami — mówił Maciuś. — Do tej pory byłem sam. Chciałem tak rządzić, żeby wam było dobrze. Ale bardzo trudno zgadnąć jednemu, co każdemu potrzeba. Wam jest łatwiej. Jedni wiedzą, co potrzebne w miastach, inni wiedzą, co potrzebne na wsi. Młodszy wiedzą, co potrzebne malcom, inni, co potrzebne starszym dzieciom. Myślę, że kiedyś dzieci z całego świata zjadą się tak, jak niedawno zjechali się królowie — i że białe, czarne i żółte dzieci powiedzą — każdy, co potrzebne. Na przykład łyżwy niepotrzebne są czarnym dzieciom, bo u nich nie ma ślizgawki. Już robotnicy — mówił Maciuś — mają swój czerwony sztandar. Może dzieci wybiorą sobie zielony sztandar, bo dzieci lubią las, a las jest zielony...

Źródło: Janusz Korczak, „Król Maciuś Pierwszy”, Nasza Księgarnia, Warszawa, 1987, s. 221–2 22.

Zadanie 2

Sztandar to rodzaj flagi, która przedstawia godło jakiejś instytucji, organizacji, grupy ludzi. Elementy namalowane lub przyszyte na proporcu symbolizują różne idee i wartości. Co, według Ciebie, mogłoby się znaleźć na sztandarze wszystkich dzieci? Przypomnij sobie, czego pragnęli bohaterowie dokumentu „Nic bez nas”.

Uzupełnij sztandar dzieci świata według własnego pomysłu, a pod spodem krótko go opisz i wyjaśnij znaczenie symboli, których użyłeś.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....